

Naturcenter Auderød Havn – en portal til de helt store naturoplevelser på Arresø.

Store naturoplevelser

I 2013 blev Naturcenter Auderød Havn stiftet, som en paraplyorganisation for 5 foreninger, som alle er tilknyttet Arresø og skaber aktiviteter og oplevelser her.

Drømmen var at skabe et helt særligt sted for opdagelsesrejsende i naturen i alle aldre, både dem, som allerede bruger og glæder sig over naturen, men navnlig de mange som har store oplevelser til gode ved at komme tæt på naturen og rejse ind i den store fortælling om naturen og mennesket og det indbyrdes samspil.

Alle gode historier handler om mennesket og naturen i samspil med hinanden, de er hinandens indbyrdes forudsætninger men også udfordringer. Naturens landskab som giver muligheder for menneskers liv, men også som også med sine vældige kræfter, sætter sine egne betingelser for menneskers liv med naturen. Det naturens landskab som afspejles i vores eget indre landskab fordi vi påvirkes af den natur vi lever og skaber i. Det menneskelige fællesskab som udvikler sig i kraft af mennesker med sin viden og færdigheder, fantasi, drømme og tro gør det i naturens landskab.

Ønsket med projektet er at øge tilgængeligheden, og at skabe nye muligheder for at flere kan komme ud i naturen, og i harmoni med naturen bruge og opleve de særlige naturværdier, der er i området. Arresø rummer et sansebombardement af oplevelser med det særlige lys, luften, vandet, dyrene og historien om menneskers liv her, som på flere måder i mange år var en oplevelse ikke alle kunne få.

Der er her en helt særegen mulighed for at opleve sammenhængen mellem den unikke og særegne natur og de stærke kulturhistoriske steder, her smelter natur og kulturhistorien fint sammen.

En fælles foreningsopgave.

I forenings samarbejdet NAH, ønsker Frederiksværk Ro og Kajakklub, Arrenæs Bådelaug, Arresøfarten (turbåden Frederikke) KFUM spejderne Arresøcenteret, Ølsted- Frederiksværk Sportsfiskerforening i et samarbejde omkring Naturcenter Auderød Havn at skabe en portal til store oplevelser på Danmarks største sø Arresø.

De 5 foreninger med deres stærke og traditionsrige foreningsarbejde og store erfaring med de helt særlige ildsjæleprojekter har sammen skabt et fundament, hvor de i fællesskab, hver med deres særlige tilgang til det, kan skabe en palette af nye naturoplevelser på og omkring Arresø.

Det foreningsmæssige fællesskab og samarbejde med øvrige ildsjæleprojekter sikrer en stærk folkelig forankring af projektet for hele lokalområdet ikke bare i Halsnæs Kommune, men også i de tilstødende områder.

Naturcenter -Auderød Havn

Der er skabt en helt særlig klangbund for udviklingen af nye naturoplevelser med den særlige placering i Auderød Havn. I 50 år blev den anvendt af søværnet som træningssted for marinen og var dengang lukket for offentligheden. Nu åbnes området for alle med havn, og det ca. 1.4 ha store areal, som er overdraget Naturcenter Auderød Havn i en lejeaftale med Naturstyrelsen, og håber vi med ombygning og nybygning af faciliteter

Ved at skabe en portal med fysiske bygninger med havn, shelters, en hal til robåde og kajaker, værksted til reparationer og lokale til "Frederikke" samt "Kaffestuen" , bliver der mulighed for på en helt anden måde at åbne for nye og hidtil uopdagede naturoplevelser, at give en både fysisk, men også åndelig oplevelse på søen og naturen omkring den.

Med udgangspunkt i de øgede muligheder nye faciliteter kan give, kan man formidle fortællingen om Arresø Danmarks største sø, et unikt og enestående naturområde, som allerede har en ikonmæssig status som naturområde, og som nu også er en vigtig del af Naturparken Kongernes Nordsjælland.

Området tiltrækker allerede turister, men det er ønsket med naturcenteret at skabe mulighed for at borgerne i området og mange nye turister får flere muligheder for nye oplevelser. Der er ingen tvivl om at med udpegningen af området som en del af den nye Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil det være muligt at skabe baggrund for at endnu flere kommer til at dele de fantastiske natur- og kultur oplevelser der ligger og venter.

Den store fortælling fra istiden til fremtiden.

På søen formidles fortællingen om naturens kræfter og forandringer, om sandflugt og oversvømmelser- en fjord der blev til en sø. Derude fortælles den særlige unikke historie der knytter sig til området, fra bronzealder med kig til gravhøje og historiske pletter - til middelalderens klostre, slotsruiner og kirker som kan ses fra vandet.

De særlige sømilitære anlæg, knyttet til søen, Dronningholm, Valdemarernes borg, Arresødallejren der rummede først det kongelige Raketkorps og siden starten på det der blev Auderød Lejren, søværnets grundskole Den særlige historie om Arresødal kanalen og skabelsen af betydningsfuldt vandkraftprojektet, der blev fundamentet for at en by blev født- Frederiksværk, Danmarks første industriby, om 250 års stolt industrihistorie, udpeget som Nationalt Industriminde. Det er også fortællingen om de gamle erhverv på søen, skæring af strå og navnlig fiskeriet som stadig kan opleves.

Arresø er et EF- fuglebeskyttelsesområde og et EU habitatområde, man kan se den fredede Isfugl, fiskeørne, fiskehejre og nu havørne og er man heldig også bævere som siden 2009 har været udsat i søen. Oplevelserne på søen kan knytte tråde til de øvrige oplevelsesmuligheder som er rundt omkring søen, oplevelses- og vandrestier i Arresødal Skoven, ved Dunke, Sonnerup og ikke mindst den særlige vandresti gennem rørskovene til fugletårnet der ligger ude i vandet. Området omkring Ramløse hvor der kan lægges til i havnen, og de smukke naturområder der op imod Tisvilde og Troldeskoven.

Oplevelsen på søen kan inspirere til særlige kulturhistoriske besøg i Frederiksværk og de øvrige byer omkring søen men også til rendyrkede naturoplevelser i naturen på søen og naturen omkring.

Nye oplevelsesmuligheder

I perioden siden projektets start er der arbejdet med at folde oplevelsessiden ud parallelt med at der er arbejdet med projektets anlægsmæssige side.

Mange har allerede fået den helt særlige oplevelse det er i ro eller kajak at sejle midt ud i det spændende og unikke fugleområde, komme helt tæt på naturen og opleve dette sansebombardement som søen rummer.

Der er afviklet stævner og sejlsportsmøder af de foreninger i NAH som har en del af deres aktiviteter derude. Lystfiskerne er godt i gang.

Navnlig MS Frederikke turbåden som sejler op imod 5000 gæster på ture ud på Arresø fra 1. maj til 30. september har således i de år Naturcenter Auderød Havn har været en realitet allerede indarbejdet Auderød Havn som et særligt oplevelsessted på dens oplevelses- og charterturer.

Der lægges til i havnen og fortælles om naturcenteret, og ofte deles oplevelsen med mange unge som er i gang med et ro og kajakstævne. Der arrangeres malerture, hvor spirende kunstnere sættes i land i Auderød Havn og så opholder sig der med på malerskole en hel dag under ledelse af en af vores kendte kunstnere Robert Mclean. Der sejles med chartergæster til Auderød som her får yderligere naturoplevelser ved at bruge området til leg, picnic, vandreture, løb af forskellige karakterer.

Der sejles den særlige nattergaletur pinsemorgen, løvfaldstur i september, en særlig tur, hvor der lægges til ved siden af fiskeren som så fortæller om fiskeriet i søen og der grilles smagsprøver i Auderød Havn.

Mange charterturer bruger således det shelter der er etableret i NAH som omdrejningspunktet for en god dag på og omkring søen.

MS Frederikkens årlige sponsortur går også til Auderød, hvor naturen kan nyde på en særlig måde.

De sidste to er det lykkedes at indarbejde en særlig tradition med Skt. Hans bål på søens bred, deltagerne kommer sejlede eller kører derud fra hele nærområdet.

Det første år var der godt 50 gæster, sidste år op imod 150 og forventes i 2018 at endnu flere vil holde en traditionsrig og særlig stemningsfuld Skt. Hans aften i Naturcenter Auderød Havn.

Der har via MS Frederikkens eget projekt allerede været et møde med Auderød Havn for skoleklasse fra Halsnæs Kommune og NAH forventer i projektet Kulturgynge

som er et samarbejde mellem skolerne i Halsnæs Kommune og foreninger og ildsjæleprojekter om oplevelser og læring ude i det omgivende samfund. Det forventes således at man ved at kunne stille faciliteterne til rådighed og bidrage med frivillig indsats fra foreningerne at man kan give alle børn og unge i Halsnæs Kommune muligheden for de særlige naturoplevelser der er på Arresø.

Der tænkes indledt et særligt samarbejde med Frederiksværk Gymnasium og Efterskolen New Nordic Youth for at give flere unge muligheden for en særlig naturoplevelse.

Projektet nu

Da projektet startede i 2014 handlede det om at åbne adgangen til havnen og det samlede område, fornyelse af havnen med adgangsbro og fortøjninger ved jollekaj, skabe stævneplads, og bålhytte, renovere eksisterende primitiv lejrplads og renovering af toiletter, samt om- og tilbygning af eksisterende bygning.

Her med indgangen af 2018 er store dele af målene i projektet allerede opfyldt, i et fantastisk samarbejde med Halsnæs Kommune og Naturstyrelsen.

Det element i projektet som resterer er ombygning og tilbygning til de eksisterende lokaler. De eksisterende bygninger skal renoveres, således at der bliver værkstedslokale og et lokale, der kan huse udstyr fra MS Frederikke, og så en ny tilbygning som rummer hal til de lange robåde(inriggere), og der etableres et lokale "Kaffestuen" med udsigt over søen, som et forsamlingslokale og formidlingsrum for de mange aktiviteter, som skal afvikles.

Det er til denne del af projektet af der er brug for en økonomisk håndsrækning.

Der er et samlet budget for den del af projektet på kr. 1.300.000

Der er allerede nu opnået støtte fra LAG Halsnæs- Gribskov med kr. 505.000,00

Beløbet er suppleret med LAG gearingsmidler bevilliget af Halsnæs Kommune ved udgangen af 2017 med kr. 205.000,00, og efterfølgende yderligere kr. 95.000,00.

Det samlede budget udgjorde ved start i 2014 kr. 2.500.000,00.

Projektet Naturcenter Auderød Havn er som udgangspunkt et projekt der tager udgangspunkt i den unikke og særegne natur der er i og på Arresø og i landskabet omkring søen.

Det trækker derfor naturlige tråde til flere og nye naturmæssige oplevelser, men der er en betydningsfuld samklang med oplevelser af værdifuld kulturhistoriske karakter. Det handler om bevægelse og oplevelse, muligheder for fysiske udfoldelser i naturen uanset ens udgangspunkt og både de fysiske men også sanselige oplevelser, alt det der skal til for at give os mennesker en hel og sammenhængende oplevelse som kan bidrage til at øge den enkeltes livskvalitet, styrke den samhørighed som mange søger og at blive rummet i det fællesskab som er vores alles.